

Liite 1

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen (Varha) vanhusneuvosto tyrmää palveluverkkovision (2027–2037) ja -suunnitelman (2027–2029) luonnokset ja arvioi periaatteiden toteutuvan **puutteellisesti**.

Keskittämisen ja lakkautusten vastustaminen

- **Lähipalvelut vaarassa:** Vanhusneuvosto vastustaa palveluiden (mm. sote-pisteet, vuodeosastot, yhteisöllinen asuminen) keskittämistä ja lakkauttamista reuna-alueilta, pikkukunnista ja saaristosta.
- **Ikääntyminen lisää tarvetta:** Yli 85-vuotiaiden määrä kasvaa voimakkaasti, mikä edellyttää lähipalvelujen ja osastopaikkojen lisäämistä, ei karsimista.
- **Toimivat tilat käyttöön:** Ennenaikaista tilojen alasajoa ja purkamista kritisoidaan, etenkin jos tilat ovat hyväkuntoisia ja muistisairaille sopivia.

Saavutettavuus, liikenne ja eriarvoisuus

- **Välimatkat ja julkinen liikenne:** Keskittäminen kasvattaa välimatkoja. Toimivan julkisen liikenteen puute lisää eriarvoisuutta ja pakottaa ikäihmiset kalliisiin taksikyyteihin.
- **Kynnys hoitoon hakeutumiseen:** Pitkät matkat viivästyttävät hoitoon pääsyä, mikä heikentää ennaltaehkäisyä ja lisää myöhemmin raskaampien palveluiden tarvetta.
- **Omaisten rooli ja saattohoito:** Hoitopaikkojen etääntyminen vaikeuttaa omaisten vierailuja ja tukea. Saattohoidon ja kuntoutuksen tulee säilyä lähipalveluna.

Digipalvelut ja monikanavaisuus

- **Liian optimistiset oletukset:** Virkajohdon näkemyksiä digipalveluista pidetään epärealistisina ikääntyneiden todellisiin valmiuksiin nähden.
- **Täydentävä rooli:** Digiratkaisut eivät saa korvata kasvokkain tapahtuvaa fyysistä asiointia. Hyvinvointialueen on huolehdittava asiakkaiden digitaidoista.

Liikkuvat palvelut ja jatkuvuus

- **Liikkuvat ratkaisut:** Kotiin viettäviä, jalkautuvia ja liikkuvia palveluita (kuten näytteenottoa ja kuntoutusta) on kehitettävä konkreettisesti korvaamaan poistuvia kiinteitä pisteitä.
- **Kielelliset oikeudet:** Ruotsinkielisten palveluiden saatavuus on turvattava.

Selkeyden lisääminen

- Vanhusneuvosto peräänkuuluttaa selkeää sanastoa ja palveluketjujen visualisointia, jotta suunnitelmat ovat ymmärrettäviä muillekin kuin asiantuntijoille.